

ΟΦΕΙΛΗ / DEBT

Ντοκιμαντέρ | 77' | 2021

Σκηνοθεσία: Σταύρος Ψυλλάκης

Παραγωγή: Massive Productions - Σταύρος Ψυλλάκης

Γυρίσματα: ΕΛΛΑΔΑ (Πυρσόγιαννη – Θεσσαλία - Αθήνα), 2003-2008 & 2010

«Ο κάθε άνθρωπος που γνωρίζουμε στη ζωή μας είναι ένα ταξίδι και πολλές φορές νιώθουμε από την αρχή αν θα ταξιδέψουμε μαζί του πρώτη θέση ή χωρίς αποσκευές και με άδειες τσέπες».

Σύντομη σύνοψη

Η **Οφειλή** δεν είναι βιογραφία.

Ακολουθεί έναν άνθρωπο, τον Αλέκο, μέσα από δύο ενότητες της ζωής του, χωρίς να ενδιαφέρεται για τις ιδιότητές του ή τη διαδρομή του, και τον αντιμετωπίζει σαν λογοτεχνικό «ήρωα».

Στη μία, ο ίδιος αφηγείται πώς βιώνει την αρρώστια του -όχι ως ιατρικό γεγονός, αλλά ως εσωτερική εμπειρία, με τις παύσεις, τις επιστροφές και τις σιωπές της.

Στην άλλη, τέσσερα ταξίδια στην Πυρσόγιαννη, συγκροτούν ένα ενιαίο πεδίο εμπειρίας: παρέες στα καφενεία, αφηγήσεις που ξεκινούν χωρίς στόχο, συναντήσεις, γλέντι, συλλογική μέθεξη.

Ανάμεσα στον λόγο της αρρώστιας και την εμπειρία των ταξιδιών η ταινία δεν επιδιώκει σύνδεση ή ερμηνεία· αφήνει τον θεατή να κινηθεί ελεύθερα ανάμεσα στον εσωτερικό και τον εξωτερικό κόσμο.

Η **Οφειλή** δεν ενδιαφέρεται για την έκβαση της ασθένειας.

Στέκεται στον χρόνο που βιώνεται, πριν από κάθε απάντηση.

Διακρίσεις

- 1ο βραβείο ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΗΚΟΥΣ (9ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων, Βραβείο Κοινού) (Οκτώβριος 2021)
- ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ 15ου Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ Χαλκίδας (Νοέμβριος 2021)
- Υποψήφια για το βραβείο ΙΡΙΣ ταινίας τεκμηρίωσης της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ (IRIS AWARDS 2022, Nominated For Best Feature Documentary)
- BEST EUROPEAN DOCUMENTARY Stanley Film Awards (fourth edition June 2022)
- BEST FEATURE DOCUMENTARY stockholm gold awards international film festival (May-Aug 2022)

Σημείωμα σκηνοθέτη

Η ταινία **Οφειλή** δεν επιχειρεί μια βιογραφία με ιδιότητες, ρόλους ή κοινωνικές ταυτότητες. Ο Αλέκος αντιμετωπίζεται ως λογοτεχνικός «ήρωας» και προσεγγίζεται ως φορέας εμπειρίας· ως ένας άνθρωπος που μιλά από μέσα, χωρίς να εξηγεί και χωρίς να απολογείται.

Η σκηνοθετική επιλογή είναι συνειδητά περιοριστική. Από τη ζωή του κρατάμε μόνο δύο ενότητες. Όχι επειδή οι υπόλοιπες δεν έχουν αξία, αλλά επειδή η προσέγγισή μας δεν τις χρειάζεται.

Η πρώτη ενότητα είναι ο λόγος του ίδιου του Αλέκου για την αρρώστια του. Όχι ως ιατρικό γεγονός ή αφήγηση αγώνα, αλλά ως εσωτερική εμπειρία: πώς βιώνεται ο καρκίνος, πώς εγγράφεται στον χρόνο, στη μνήμη, στο σώμα.

Η δεύτερη ενότητα είναι τα τέσσερα ταξίδια μας στην Πυρσόγιαννη. Δεν αντιμετωπίζονται ως διακριτά γεγονότα, αλλά ως ένα ενιαίο κινηματογραφικό πεδίο. Δεν μας ενδιαφέρει η αφορμή τους ούτε το ίδιο το μαστοροχώρι. Ο τόπος λειτουργεί ως χώρος εμπειρίας, όχι ως θέμα.

Η κάμερα στέκεται σε μεμονωμένα περιστατικά: στις παρέες των καφενείων και τις αφηγήσεις που ξεκινούν χωρίς στόχο, στις εξορμήσεις και τις συναντήσεις στα γύρω χωριά, στο γλέντι της παραμονής, όπου το κλαρίνο, το ποτό και η συλλογική μέθεξη συγκροτούν μια άτυπη κοινότητα. Τίποτα από αυτά δεν εξηγείται και δεν σχολιάζεται. Ανάμεσα στον λόγο της αρρώστιας και την εμπειρία των ταξιδιών, η ταινία αφήνει τον θεατή να κινηθεί ελεύθερα ανάμεσα στον εσωτερικό και τον εξωτερικό κόσμο.

Ενδιάμεσα ακούγονται αποσπάσματα από τα προσωπικά ημερολόγια και τα γραπτά του «ήρωά» μας, σε αφήγηση ηθοποιού off, που λειτουργούν ως εσωτερικός μονόλογος του Αλέκου. Όπου είναι απολύτως απαραίτητο, παρεμβάλλονται σύντομα πραγματολογικά κείμενα σε αφήγηση του σκηνοθέτη.

Η **Οφειλή** δεν ενδιαφέρεται για την έκβαση της ασθένειας. Δεν αγωνιά για απαντήσεις. Στέκεται στον χρόνο που βιώνεται, πριν από κάθε κατάληξη. Προσπαθεί να ακουστεί ένας άνθρωπος χωρίς να γίνει παράδειγμα και να καταγραφεί μια εμπειρία χωρίς να μετατραπεί σε αφήγημα.

Η **Οφειλή** αφορά εκείνες τις στιγμές της ζωής όπου, χωρίς να το γνωρίζουμε, ερωτροπούμε με την Αθανασία· στιγμές πληρότητας και γενναιοδωρίας που χαράζονται ανεξίτηλα μέσα μας και μας συγκροτούν, ανεξάρτητα από τη βιολογική πορεία του καθενός.

Σημείωμα προς τον αναγνώστη

Το κείμενο που ακολουθεί δεν αποτελεί σενάριο ούτε σύνοψη της ταινίας.

Περιλαμβάνει ολόκληρο τον λόγο που ακούγεται ή εμφανίζεται γραπτά στην ταινία (διάλογοι, on/off, super).

Οι τίτλοι των ενοτήτων καθώς και τα ενδιάμεσα κείμενα που τις συνοδεύουν και περιέχουν πραγματολογικά στοιχεία δεν εμφανίζονται στην ταινία και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη διευκόλυνση της ανάγνωσης από τρίτους.

Η προφορικότητα, οι επαναλήψεις και οι παύσεις του λόγου διατηρούνται αυτούσιες.

Οι σκηνές, η δομή και ο λόγος της ταινίας

01. Εισαγωγή – Το ταξίδι

Super

Για τον φίλο μας

Ένας άνδρας (Αλέκος Ζούκας), σε πλήρη ευθυμία, οδηγεί σε επαρχιακό δρόμο και τραγουδά.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Η σιωπή αναρριχάται και ο άνθρωπος φοβάται την αγάπη του (τραγούδι) ...

Αυτό φοβόμαστε όλοι (Ζούκας) ...

Μπλέκει τα σωστά με σάπια, πεντοχίλιαρα με χάπια στο ντουλάπι του και όταν ακουστεί το νιάου, οι γενιές ξεκατινιάου, κι αγοράζονται.

Τα καλλίτερα μας χρόνια, με τα ρέστα από τα ψώνια και γενιές του Μίκυ Μάους λογαριάζονται, (τραγούδι)

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Ο κάθε άνθρωπος που γνωρίζουμε στη ζωή μας είναι ένα ταξίδι και πολλές φορές νιώθουμε από την αρχή αν θα ταξιδέψουμε μαζί του πρώτη θέση ή χωρίς αποσκευές και με άδειες τσέπες.

Ο Αλέκος στο τραπέζι ενός σπιτιού. Πάνω στο τραπέζι το καπέλο του (Panama), τσιγάρα, τασάκι, αναπτήρας, ποτήρια.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ε, προσπαθούσε να μάθει με τη χημειοθεραπεία τι γίνεται.

Αν ας πούμε έχει διάφορες παράπλευρες ενέργειες, απώλειες.

Μεταξύ αυτών με ρώτησε και, καλά μου λέει έχεις ας πούμε ορμές και τα λοιπά;

Του λέω, μη συζητάς...

Σοβαρά μου λέει, δεν είναι δυνατόν ρε πούστη, μου λέει.

Θα γράψουμε καινούργια διατριβή.

Ο Μοσκόφ κάνοντας πλάκα και πάσχοντας από Hodgkin, όχι, το δικό μου είναι no Hodgkin, αυτός έπασχε από Hodgkin, κάνοντας πλάκα έλεγε ότι εμένα λέει οι ιατροί που με παρακολουθούνε στη Ζυρίχη έχουν κάνει μία καινούργια έρευνα για τις θεραπευτικές ιδιότητες του αλκοόλ, διότι από τότε λέει που άρχισα αυτό μου άνοιξε η όρεξη να πίνω, και πίνοντας, και πίνοντας, και αυτοί μου λέγανε πρόσεξε, δεν θα βάλεις στο στόμα σου σταγόνα αλκοόλ. Εγώ λέει μόνο αυτό το διάστημα της ζωής μου έχω συνειδητοποιήσει ότι πίνω, δεν έπινα λέει πριν, απλώς έπινα όπως πίνει όλος ο κόσμος. Και πραγματικά πίναμε, δηλαδή νυχθημερόν, μπορεί να πίναμε τρεις μέρες σερί. Αυτός έφυγε όμως. Δεν έφυγε όμως από αυτό, από άλλο πράγμα έφυγε.

τίτλος

ΟΦΕΙΛΗ

μια ταινία του Σταύρου Ψυλλάκη

02. Η γνωριμία και τα ταξίδια μας στην Πυρσόγιαννη

Ο Αλέκος στο γραφείο του συνομιλεί με κάποιον. Γραφεία εκδοτικής εταιρίας του Αλέκου. Οι συνεργάτες του εργάζονται μπροστά σε οθόνες υπολογιστών.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Γνωριστήκαμε στη Λάρισα το 2003.

Καταγράψαμε τη χρήση νέων τεχνολογιών από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η επιχείρηση του Αλέκου Ζούκα, ήταν μία από αυτές που μας είχαν προτείνει.

Ο Αλέκος στο γραφείο του. Βιβλία που έχουν εκδώσει.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Έτσι λοιπόν σήμερα τείνει να διαμορφωθεί πια οριστικά η εικόνα των διαφημίσεων απ' τη μία μεριά, με αυτή τη σύνθετη έννοια της προβολής, της δημοσιότητας, της επικοινωνίας, και από την άλλη μεριά είμαστε ένας αμιγής εκδοτικός οίκος, με, θα 'λεγα, ρεκόρ στα αντιεμπορικά έργα.

Διαδρομές στον θεσσαλικό κάμπο. Οδηγεί ο Αλέκος. Στο CD του αυτοκινήτου ακούγεται το τραγούδι *Ο μπάρμπα μου ο Παναγής*.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Μετά τη συνέντευξη μάς πήγε για τσίπουρα. Έτσι ξεκίνησαν όλα. Τα επόμενα χρόνια, οι συναντήσεις μας πυκνώνουν και η φιλία μας ριζώνει. Τα ταξίδια μας στο θεσσαλικό κάμπο, με οποιαδήποτε αφορμή ή πρόφαση, γίνονται αυτοσκοπός. «Ο μπάρμπα μου ο Παναγής» είναι το αγαπημένο μας τραγούδι.

Ο Αλέκος και δύο μικρά παιδιά ανάβουν φωτιά σε υπαίθριο χώρο.

Ο Αλέκος και ο σκηνοθέτης ταξιδεύουν με ένα μικρό τρενάκι.

Ο Αλέκος προσπαθεί να ανέβει τα εξωτερικά σκαλιά ενός ερειπίου, στο πουθενά.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Ο Αλέκος γεννήθηκε το 1956 στο Μεσενικόλα της λίμνης του Μέγδοβα, σημερινή λίμνη Πλαστήρα. Είχε πολλές ιδιότητες και πλούσιο βιογραφικό, όμως το αντικείμενό μας δεν είναι αυτά.

Ο Αλέκος είναι ένα «αερικό», όσο σαφές μπορεί να είναι αυτό. Αλλά πως αλλιώς να μιλήσεις για έναν άγγελο αμαρτωλό...

Όμως ακόμα και τα «αερικά» έχουν τις αδυναμίες τους. Ο Αλέκος, εκτός από την πυρομανία έχει και υψοφοβία και δεν το κρύβει.

Στο τρίτο σκαλί γυρίζει πίσω.

- Δεν βγαίνει άλλο; (σκηνοθέτης)
- Δεν πα να γαμηθείς, έχω υψοφοβία. Έλα ανέβα εσύ. (Αλέκος)

Ο Αλέκος οδηγεί και με την παρέα του κινούνται σε επαρχιακό δρόμο.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Σύντομα με γνώρισε και στους φίλους του. Κάθε Γενάρη, έχουν έθιμο να πηγαίνουν από τη Λάρισα στην Πυρσόγιαννη, ένα μαστοροχώρι, κοντά στα ελληνοαλβανικά σύνορα. Γιορτάζει ο τοπικός σύλλογος, η Προοδευτική Ένωση Πυρσόγιαννης. Με προσκάλεσαν και πρόθυμα τους ακολούθησα με την κάμερά μου.

Τα επόμενα τέσσερα χρόνια, κατέγραφα τον Αλέκο, τους φίλους του και τα γλέντια τους, χωρίς σχέδιο και προοπτική. Έτσι για τη μνήμη.

Μπαίνουν σε ορεινή διαδρομή. Δεξιά κι αριστερά, βουνά. Σχολιάζουν με τους φίλους του.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

- Αυτή είναι η ηρωική Μελούνα. Τα όρη της Μελούνας. Εδώ ήταν τα σύνορα του '12. (Αλέκος)
- Μέχρι εδώ, ε; (φίλος)
- Ναι, απάνω στη κορυφογραμμή. (Αλέκος)

- Μάλιστα. (φίλος)
- Εν τω μεταξύ εδώ από πάνω είναι τα ορύγματα, είναι ακόμη και τα πολυβολεία. (φίλος)
- Μην περπατήσεις σε τούτα τα βουνά, η μάνα λέει, δεν κάνει να πατάμε πεθαμένους ... Χρήστος Μπράβος (Αλέκος)

Ο Αλέκος οδηγεί σε επαρχιακό δρόμο.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Αυτές οι μνήμες δεν ξεκολλάνε ποτέ, γιατί όπως έλεγε και ο Μίτσκοβιτς, ο Σλόμπονταν Μίτσκοβιτς, όταν γύρισε ο πολεμιστής ο Ραμέζ από την Σογδιανή, στο στρατόπεδο, το σώμα του μύριζε άλογο, μύριζε δέρμα, απ' τις σέλες και απ' τα εξαρτήματα του οπλισμού του, μύριζε επίσης κι εκείνη την ξινή μυρουδιά που κάνει το σίδερο όταν τρίβεται πάνω στο σίδερο, και μύριζε κι αυτό το άρωμα από το σμίξιμο με γυναίκα.

Επειδή αυτό το άρωμα απ' το κορμί του άντρα δεν φεύγει ποτέ, ενώ το αντίθετο δεν συμβαίνει σχεδόν ποτέ. Απ' το κορμί της γυναίκας χάνονται τα ίχνη του άντρα, πολύ γρήγορα, όπως στη θάλασσα τα ίχνη του βαποριού...

Τελειώνοντας την αφήγηση ο Αλέκος σηκώνει το κινητό του.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ορίστε, ναι...
Αλλά θα πάω βόρεια όμως, θα πιώ ρακή.
Ανεβαίνω πιο βόρεια, στη Πυρσόγιαννη.

Σπίτια της Πυρσόγιαννης. Η πλατεία με τον πλάτανο μπροστά από το καφενείο 1.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Στην Πυρσόγιαννη, οι φίλοι και οι γνωριμίες, είναι πολλές και πολλών χρόνων.
Άλλωστε κάποιοι από την παρέα μας κατάγονται από εδώ.

Εσωτερικό καφενείου 1. Μεγάλη παρέα με ντόπιους. Ο Αλέκος έχει πάρει το μπουζούκι του και τους τραγουδά.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ο Γιάννης ο φονιάς, στην άκρη της γωνιάς, με του καημού τ' αγκάθι, θυμήθηκε ξανά φεγγάρια μακρινά και τ' όνειρο που εχάθη. (τραγούδι)

03. Η μεγάλη πληγή - Την ψυχή δεν πρόκειται να την θεραπεύσεις ποτέ

Διαδρομή σε τούνελ. Το φως της εισόδου χάνεται σιγά σιγά.

Ο Αλέκος πίνει τσίπουρο. Πάνω στο τραπέζι το καπέλο του (Panama), τσιγάρα, τασάκι, αναπτήρας, ποτήρια.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Γεια μας... γεια μας Σταυράκι μου, γεια σου Παντελή μου...
Τώρα η εξωτερική ζέστη με την εσωτερική, τώρα θα γίνει... θα γίνουν σαν πελτές.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Επτά περίπου χρόνια από τη γνωριμία μας, ο Αλέκος μαθαίνει ότι έχει καρκίνο.
Μετά τις πρώτες επιτυχείς θεραπείες έρχεται στην Αθήνα.
Είναι ο αγαπημένος μου φίλος και του προτείνω να κάνουμε μια κουβέντα για την περιπέτειά του.
Μικρά κομμάτια αυτής της συζήτησης χρησιμοποιήθηκαν σε μια ταινία μας για τον καρκίνο.
Τα υπόλοιπα, παρέμειναν για μένα, μια εκκρεμότητα απέναντι στον φίλο μου.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Αλλά τούτη η πληγή είναι μεγάλη ιστορία, δεν είναι σαν τις άλλες,
δεν είναι επιδημία δηλαδή, δεν είναι χολέρα.
Πέθαινε ο κόσμος από χολέρα, από ισπανική γρίπη από χίλια δυο πράγματα.
Ετούτη εδώ είναι, σε τρώει, σε τρώει την ψυχή καταρχήν.

Αυτό της είπα της γιατρίνας μου, καλή της ώρα, σπουδαίος άνθρωπος και γιατρός σπουδαίος.
Ναι, χαρούμενη, «σε θεράπευσα» μου λέει, «εντελώς, εσύ έχεις θεραπευθεί».
Μπράβο, τι θεράπευσες από μένα; Το σώμα.
Την ψυχή δεν πρόκειται να την θεραπεύσεις ποτέ όμως.
Το γεγονός ότι έφτασα στο σημείο να γνωρίσω το άλλο,
αυτό δεν ξεκολλάει ποτέ από την εμπειρία μου, από τη σκέψη μου, από το μυαλό μου.

Θα είσαι πάντα άρρωστος ως προς αυτό.
Θα είσαι πάντα με την συφή υποψία του θανάτου στο στόμα,
ότι τόσο εύκολα είναι τα πράγματα,
της μετάβασης από τη μία δουλειά στην άλλη, τόσο απλά.

04. Μια ιστορία - Ο εγγαστρίμυθος φίλος

Διαδρομή σε χιονισμένο τοπίο.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Πριν από τον καρκίνο, τα ταξίδια του Αλέκου και των φίλων του στην Πυρσόγιαννη
συνεχίζονταν κανονικά κάθε Γενάρη.
Το ίδιο και η καταγραφή τους για τέσσερα χρόνια.

Εσωτερικό καφενείου1. Ο Αλέκος και η παρέα του πίνουν τσίπουρα και λένε ιστορίες.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ευχαριστούμε Γιώργο. Βάλε.

Super

Πυρσόγιαννη

Στο δρόμο Γιάννη, Γιάννενα Τρίκαλα, με λεωφορείο, γιατί πήγαινα Καρδίτσα.
Πάμε μία φορά να παίξουμε στη Λάρισα, με το συγκρότημα του Πανεπιστημίου.
Ο ντράμερ του συγκροτήματος, καλόγερος σήμερα, φυλακίστηκε,
έκανε 20 χρόνια φυλακή στο Μαρόκο,
τον έπιασαν για εμπορία ναρκωτικών και τέτοια, τα έκανε όλα.
Φαίνονταν από τότε όμως ότι ήταν... δεν παλεύονταν με τίποτα.

Κατ' αρχήν ήταν εγγαστρίμυθος.
Δεν μπορούσες να καταλάβεις ποιος μιλάει, αν δεν τον έβλεπες ας πούμε,
δεν μπορούσες να καταλάβεις.
Δεύτερο, ήταν μίμος καταπληκτικός. Όχι μίμος ανθρωπίνων ας πούμε φωνών,
μπορούσε να παριστάνει την κότα, το άλογο, το σκύλο και τα λοιπά.

Τότε αυτά τα 32 θέσεων, τα ερείπια, έμπαινες μέσα και ο οδηγός
και ο εισπράκτορας συμπεριφέρονταν ως στρατάρχες.
Μπαίνει ο εισπράκτορας με τα χέρια στη μέση: δεν πιστεύω να 'χει κανένας καμιά κότα!!!
Όχι, κοιτάει τα καθίσματα, ντόπιοι οι περισσότεροι,
λέει το λεωφορείο κατεβάζει μετά την Μπαλτούμα,
δεν πιστεύω να θέλει κανένας στο Πέραμα εδώ!!!

Εντάξει, αφού μας είπε τα σχετικά γιατί θα γινόταν φασαρία, ξεκινάει το λεωφορείο.
Μόλις φτάνει στο Πέραμα και παίρνει την ευθεία για να ανεβεί το Μιτσικέλι,
κάνει ο Γιώργος ο Ντούρος, την κότα.
Την κότα, πώς την λαρυγγώνουν;! ...

Λοιπόν, να τον κοιτάει ο εισπράκτορας στα μάτια
και αυτός να παριστάνει τον κότα και να μην καταλαβαίνει.
Δεν σας είπα; Ποιος έχει κότα; Γαμώ το Χρηστό σας, την Παναγία σας.
Ναι, αρχινά να βρίζει, έρχεται, ψάχνει τα καθίσματα από δω από 'κεί, πουθενά κότα.
Ηρεμεί λίγο το εκκλησίασμα. Πάμε λίγο παρακάτω. Ξανά την κότα, ο Ντούρος.

Μια, δυο, τρεις φορές, οπότε του τη δίνει του οδηγού, τραβάει το χειρόφρενο,
γαμώ το Χρηστό σας, την Παναγία σας και αρχινά να βρίζει τον εισπράκτορα.
Ηλίθιε, βλάκα, μαλάκα, δεν μπορείς να βρεις που είναι η κότα.
Έρχεται πίσω ο οδηγός, πουθενά κότα, αφού δεν υπήρχε κότα.
Τέλος πάντων, με αυτά και μ' εκείνα και με τ' άλλα φτάνουμε στο Μέτσοβο.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια ιστορίας
Μπαίνουν μέσα οι εργάτες οι υλοτόμοι..
Κάτι θεριακλωμένοι αντρουκλές μέχρι πάνω, κάτι χέρια σαν κουπιά. Δίμετροι όλοι.
Μπαίνουν λοιπόν μέσα και μπαίνει μέσα κι ένας τύπος,
ελεγκτής υποτίθεται, ο οποίος έχει πάρει προ εικοσαετίας σύνταξη,
αλλά το ΚΤΕΛ γι' αυτόν ήταν ιδεολόγημα, δεν ήταν δουλειά πιά.
Πρόσφερε αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες του, στη γραμμή.
Κάτσε εσύ εδώ!!! Και να 'ναι όλοι Βλάχοι. Αυτό, το να, τὰ' άλλο.
Κάτσε από δω εσύ, κάνε δίπλα εσύ και τα λοιπά.
Κάθονται, τους διευθετεί και ξεκινάει το λεωφορείο να φύγει.

Ο Ντούρος βέβαια δεν τον χωρούσε ο τόπος,
προσπαθούσε πάλι κάτι να σκεφτεί, να σκαρώσει και τα λοιπά,
αλλά δεν πρόλαβε, τον πρόλαβαν αυτοί.
Με τις πρώτες στροφές του λεωφορείου ανοίγουν όλοι τις αποσκευές,
τις τσάντες μεγάλες, ντορβάδες είχανε τότε,
και βγάζει ο καθένας από ένα τάπερ και αρχινά να ξερνάει αλληλοδιαδόχως όλοι.
Κι άλλος είχε φάει πατσά το πρωί και μύριζε ξινίλα,
κι άλλος είχε φάει γάλα και μύριζε τυρόγαλο, τσαντιλέ, τυροκομείου,
άλλος έτσι, άλλος αλλιώς, και να γίνεται μέσα,
Γοερά να ξερνάνε και να κλαίνε, να τανιούνται σαν τα γατιά, απαρηγόρητοι.

Έδωσαν, έδωσαν, έδωσαν, ταπώνουν τα τάπερ και τα βάζουν μέσα.
Τους απαγόρευε ο Τάκης, για να μη ξοδεύουν το ΚΤΕΛ, να τους δίνουν σακούλες.
Για να μην ξοδεύεται η επιχείρηση. Ήταν ιδεολογία σου λέω, δεν ήταν παίξε, γέλασε.
Λέει αφού συνέχεια γίνεται αυτή δουλειά, θα πάρετε τάπερ.
Πολλαπλών χρήσεων, όχι μια χρήσης.
Ξεκινάει το λεωφορείο να φύγει, μόλις ηρεμούν αυτοί,
πελιδνοί όλοι, κομμένοι, χλωμοί, μουσκίδι στον ιδρώτα, ακούω τον Ντούρο: εισπράκτωρ..
Τρέχει ο εισπράκτωρ να του πάει μια σακούλα να τον προλάβει,
Ε ρε και αρχινάει οι άλλοι να ξερνάνε... και που ν' ανοίξουν τάπερ, τα τάπερ είχαν γεμίσει.

Και να γίνεται μέσα στο λεωφορείο, θρήνος, θρήνος,
δεν έκλαψαν ούτε στην Άλωση της Κωνσταντινούπολης έτσι.
Να κλαίνε όλοι.

05. Η βιοψία ήταν θετική

**Διαδρομή σε τούνελ. Στο έδαφος οι ράγες του τρένου. Δεξιά και αριστερά ο πλάγιος φωτισμός.
Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.**

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]
Πίσω από τα κλεισμένα βλέφαρα έβλεπα μια μεγάλη παραλία έρημη,
με την άμμο στρωμένη, χωρίς κανένα ψεγάδι.
Πίσω από τις βουβές εικόνες, κάποιες λέξεις με κείνο τον ανατριχιαστικό γδούπο
που βγαίνει από το χώμα που πέφτει να σκεπάσει το φέρετρο.

"Η βιοψία ήταν θετική".

Τι κομψή έκφραση γι' αυτό που σημαίνει!

Super

Ημερολόγια Αλέκου Ζούκα

Ο Αλέκος στο τραπέζι. Τα γνωστά αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα, ποτήρια κ.ά.).

Ενδιάμεσα, στην αφήγηση, σχετικές φωτογραφίες του Αλέκου.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Το τεστ ήταν θετικό. Γράφουν και δυο αρχικά εκεί, μεσ' την αυτή, για διευκρίνιση και το παίρνεις το χαρτί αυτό, το οποίο για οποιονδήποτε δεν λέει τίποτα και για σένα είναι ένα πιστοποιητικό λήξης της προθεσμίας.

Και αρχίζει μετά ο καλπασμός. Πρέπει να προλάβεις το ένα, να προλάβεις το άλλο, να προλάβεις να σκεφτείς κάποια πράγματα που τα ανέβαλες, να προλάβεις να δεις τα αρχεία σου.

Ν' ανοίξεις ένα κουτάκι, να βρεις μια παλιά φωτογραφία, μία κόπιτσα φορέματος γυναικός ξανθής, που έλεγε και ο Ανδρέας Εμπειρικός. Να αξιολογήσεις κάποιες καταστάσεις του παρελθόντος, αν είναι δυνατόν να μπει μέσα να επιδιορθώσεις κάποια πράγματα.

Η πρώτη εικόνα ήταν ότι με χρειάζεται ένας περίγυρος, ακόμα. Δεν ήρθε η ώρα μου, έτσι απλά. Οι φίλοι μου, τα παιδιά μου, με χρειάζονται, με έχουν ανάγκη, δεν μπορώ να τους εγκαταλείψω έτσι.

Όταν βγαίνει η βιοψία και σου λέει είναι θετική, το τι θα κάνεις αποτελεί ένα θεμελιώδες ζήτημα. Θα την βάλεις στην τσέπη και θα φύγεις; Ή θα το πάρεις το χαρτί και θα πας να παραδοθείς με το εισιτήριο αμαχητί, ως όμηρος δηλαδή, στην ιατρική τεχνολογία; Ξέρουμε ανθρώπους οι οποίοι το 'βαλαν το χαρτί στην τσέπη και έφυγαν και συνέχισαν τη ζωή τους.

Ο Σταύρος ο Τορνές. Έμαθε ότι έχει καρκίνο, λέει στοπ, μπράβο το 'μαθα, συνεχίζουμε τα γυρίσματα. Πέθανε σχεδόν όρθιος.

06. Η αλήθεια του ίδιου του ταξιδιώτη

Ο Αλέκος οδηγεί σε επαρχιακό δρόμο. Δεξιά κι αριστερά, δέντρα. Χειμωνιάτικο φως.

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Ο δρόμος ανοίγεται μέσα μου.

Με φέρνει στα βήματα που έσβησαν και ερήμωσαν οι στράτες τους.

Μια προσωπική συλλογή από αυταπάτες, φευγαλέες εικόνες και όνειρα, χαραγμένα μόνο στη γεωγραφία της ψυχής.

Ένας ολόκληρος θησαυρός. Η αλήθεια του ίδιου του ταξιδιώτη.

Super

Ημερολόγια Αλέκου Ζούκα

Παρέα φίλων στο καφενείο 1 της Πυρσόγιαννης. Τραγουδούν ένα δημοτικό τραγούδι.

Ανάμεσα τους ο Αλέκος.

Βρίσκω κόρη που όλο κοιμάται, βρίσκω κόρη που όλο κοιμάται, στα τριαντάφυλλα το καημένο, στα τριαντάφυλλα (δημοτικό τραγούδι)

Ο Αλέκος με έναν φίλο του (Σταύρος Σαΐτης) στο προαύλιο μιας εκκλησίας.

Ο Αλέκος πλησιάζει ένα πέτρινο κτίριο.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Σ' αυτό το σχολείο. Μικρά παιδιά. Είναι σαν τα ποτάμια.

Ξεκινάνε από το βουνό πεντακάθαρα, πίνεις νερό και χαίρεσαι, και ταξιδεύουν, και ταξιδεύουν, και ταξιδεύουν και πριν χυθούν στη θάλασσα, είναι βόθρος.

Το ποτάμι; Έτσι είναι, όλα. Σαν τη ζωή του ανθρώπου.

Ξεκινάει και είναι, μωρό στην κούνια, τον κοιτάς και είναι αγγελούδι.

[ΟΝ - ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΑΪΤΗΣ] (διάλογος με τον σκηνοθέτη)

- Εγώ ξέρεις ποια ιστορία θέλω να μου πεις. (σκηνοθέτης)
- Ποια θέλεις; (Σταύρος Σαΐτης)
- Την αδυναμία σου να εκφράσεις τη γλύκα του μουνιού. (σκηνοθέτης)

Ο Σταύρος Σαΐτης πλησιάζει τον Αλέκο.

- Ακούς ο Σταύρος τι θέλει; Να βρω λέξεις, λέει, να εκφράσω τη γλύκα του μουνιού. (Σταύρος Σαΐτης)
- Γιατί δεν του λες το στίχο: άξιον εστί!!! (Αλέκος)

Ο Αλέκος και ο Σταύρος ανηφορίζουν ένα καλντερίμι με ψηλά πέτρινα κτίρια εκατέρωθεν.

[ΟΝ – ΔΙΑΛΟΓΟΣ]

- Λοιπόν να περπατήσουμε λίγο στο καλντερίμι αυτό; (Σταύρος Σαΐτης)
- Ναι, ναι. (Αλέκος)
- Περπατήσεις δεν περπατήσεις αγόρι μου, αυτά τα καλντερίμια φαίνεται πια σαν να μην οδηγούν πουθενά. (Αλέκος)
- Πόσα έχουνε ακούσει όμως και πόσα ξέρουνε...; (Σταύρος Σαΐτης)
- Τα διαφεντεύει πλέον ο Άγγελος της ερήμωσης. (Αλέκος)

Ενώ περπατούν ο Αλέκος ξεκινά μια ιστορία.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ότι εγύριζα από τη μονή του Αγίου Λυπίου, όπου είχα πάει να μιλήσω με έναν καλόγερο, για κάτι υπόθεσεις ψυχικές.

Και εστάματσα εις την θέση Πέντε Πηγάδια, επειδή ήτον πολύ το νερό και πάνε οι γυναίκες και συχνοβγάνουνε. Και εκάθισα στο φιλιατρό του πηγαδιού.

Και τότε εσκεφτήκα, πόσοι άραγε στον κόσμο να είναι οι καλοί; Και ετήραξα την απαλάμη μου πάνω στην πλάκα του φιλιατρού. Και επειδή δεν εβρήκα κάνε πέντε, έκρυψα το λιανό μου δάκτυλο ανάμεσα στην απαλάμη κα στην πλάκα. Και επειδή δεν μπόρεσα ούτε τέσσερεις να σκεφτώ, έκρυψα και το άλλο μου δάκτυλο και με τα τρία έρμα μου δάκτυλα έκανα το σημείο του σταυρού.

Και ξεκίνησα να φύγω. Και στο δρόμο του χύμηξαν τα σκυλιά.

Και πήρα μία πέτρα να τα διώξω, τα ψωραλέα, και με είδε εκείνος όπου διαφέντευε τα σκυλιά και πήρε κι εκείνος μία πέτρα να τραβήξει εμένα, τον καλόγερο, τον άγιο, τον άνθρωπο.

Και την τράβηξε με τέτοια δύναμη που του βγήκε η ωμοπλάτη κι έπεσε κάτω και βόγκαγε.

Ο Αλέκος και ο Σταύρος κατηφορίζουν ένα καλντερίμι με ψηλά πέτρινα κτίρια εκατέρωθεν.

- Εδώ κάθονταν τα παπούδια. (Αλέκος)

- Στο πεζούλι. (Σταύρος Σαΐτης)

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Σπίτια κλειστά με σφалиσμένα τα παράθυρα και στους πέτρινους τοίχους φυλακισμένη η ανθρώπινη παρουσία, εγκλωβισμένη για πάντα στη σιωπή της πέτρας. Πως χωράει ένας κόσμος στο σκοτάδι και στη σιωπή;

[ON – ΔΙΑΛΟΓΟΣ]

- Όλα είναι νόστος. Όλα είναι μια επιστροφή. (Αλέκος)
- Τι δύναμη θα χρειάστηκε αυτό για έναν άνθρωπο... (Σταύρος Σαΐτης)
- Δεν θυμάσαι το έργο το Παρίσι-Τέξας; (Αλέκος)
- Το θυμάμαι (Σταύρος Σαΐτης)

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Που πήγε αυτός, θυμάσαι;
Μετά τα βάσανα του όλα, μετά που τον εγκατέλειψε η γυναίκα που αγαπούσε, σαλταρισμένος, με σαλεμένο το μυαλό!!!
Ποιος προορισμός του απόμεινε;
Εκεί που τον συνέλαβε η μάνα του, στο Παρίσι του Τέξας.

Πέτρινη βρύση με τρεχούμενο νερό. Σπίτια του χωριού.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (απόσπασμα από βιβλίο του Αλέκου Ζούκα)]

Κανένας δεν έφερε νέα απ' το Δυσσέα, κανένας δεν λέει τίποτα πια για κείνον. Εσύ όμως είσαι καλός άνθρωπος, εσύ και νέα να μην έχεις, τα μάτια σου έχουν παρηγοριά.

07. Η κλεψύδρα άρχισε το μέτρημα - Έμαθα να ακούω το χρόνο

Χωράφι σπαρμένο με στάρι. (Traveling)

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Η βιοψία ήταν θετική". Η λέξη θετική διαβάζετε συλλαβιστά, για να προλάβω να φυλαχτώ από το χτύπημα, από την τελευταία συλλαβή που πετάγεται σαν στιλέτο. Δεν ήταν το κύμα, ο καρκίνος ήταν. Αυτός τώρα θα ορίσει το χρόνο. Η κλεψύδρα άρχισε το μέτρημα.

Ο Αλέκος στο τραπέζι. Πάνω τα αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα, ποτήρια κ.ά.). Καπνίζει. Την αφήγηση ντύνουν: υγρό που τρέχει σε σωληνάκια και σχετικές φωτογραφίες του Αλέκου.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Είναι αλήθεια όμως Σταύρο, είναι αλήθεια γιατί, όταν έμαθα και περιμένοντας να κάνω τη χημειοθεραπεία, και, έμαθα να ακούω το χρόνο, να νοιώθω το χρόνο με σωματικό ερέθισμα.

Αμέσως σωματοποιήθηκε ο χρόνος. Με ανοικτά τα μάτια στο σκοτάδι μετρούσα, τα δευτερόλεπτα, τις ώρες, προσπαθούσα να φανταστώ πως καλπάζει αυτό μέσα στον άνθρωπο. Χωρίς συμπτώματα εμφανή, χωρίς τίποτα, γιατί έτσι είναι ο θάνατος ο πραγματικός. Αποκτάς τη συνείδηση του χρόνου, η οποία σου μένει.

Ο χρόνος σου ξαφνικά γίνεται πολύτιμος, αρχίζει και δεν σου φτάνει. Συνειδητοποιείς ότι είναι όλα πρόσκαιρα, Τι σου έμεινε ακόμα από αυτό το θέατρο, να πεις ή να κάνεις ας πούμε;

Αυτό το σκληρό που αισθάνθηκα από τη χημειοθεραπεία ήταν ότι με βύθιζε σταδιακά και αυξανόμενα, από κύκλο σε κύκλο, με βύθιζε σε μια χαλνωση.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Έπαιζα όργανο. Δεν μπορούσα να το πιάσω στα χέρια μου.

Δεν μπορούσα να καταλάβω αν πατάω στη χορδή ή πατάω στο τάστο, στο ενδιάμεσο. ...

Όταν ας πούμε κοιτάγα τα χέρια μου να μουδιάζουν, σιγά-σιγά,

μου φαίνονταν ότι μουδιάζει ο κόσμος γύρω μου, όλος.

Μου φαινόταν ότι όλος ο κόσμος πέφτει, υποτονεί, και τα έμψυχα και τα άψυχα.

Η βιβλιοθήκη μου, τα βιβλία, ξαφνικά έγιναν βαριά, δεν μπορούσα να καταλάβω τα εξώφυλλα, την αφή, όπως τα καταλάβαινα πριν με κλειστά τα μάτια.

Ξέρω κάποια βιβλία που τα χρησιμοποιώ τακτικά, τι αφή έχουν. Έχασα αυτή την αίσθηση.

Είναι ένα καθολικό πράγμα, που αφορά τα πάντα.

Άραγε θα ξαναρθώ ποτέ στην προηγούμενη κατάσταση;

Όσο σίγουρος και να είσαι. Που εγώ ήμουνα.

Ναι, με είχαν πείσει οι γιατροί μου, ότι εσένα θα σε θεραπεύσουμε. Μάλιστα.

Ναι, πώς όμως; Θα ξαναρθώ στο προηγούμενο;

Και αυτό το πράγμα σε φορτώνει άγχος.

Δεν θα μπορούσα να τα περιγράψω με όρους λογικής αυτά τα πράγματα τώρα.

Ενδεχομένως με ποίηση, πώς βουλιάζει ένας άνθρωπος καθολικά στο βούρκο της ανημπόριας του και της αποσύνθεσης, πως μυρίζει την αποσύνθεση ή την ακούει, να έρχεται τα βράδια.

08. Μια θλιμμένη σκέψη που χορεύεται

Ο Αλέκος οδηγεί με βροχή σε επαρχιακό δρόμο. Διασταυρώνεται με άλλα αυτοκίνητα.

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

Δέντρα με πουλιά.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Πάλι στο δρόμο, νύχτα βροχερή και η πόλη μακριά.

Τα φώτα των δρόμων πνιγμένα στην ομίχλη και τ' όνειρο να ταξιδεύει πάντα νύχτα.

Πορεία πληγωμένου ζώου που επιλέγει προσεκτικά τον τόπο, τον τελικό χώρο που θα πεθάνει.

Πώς τελειώνει ένας δρόμος; Είναι η ζωή που τελειώνει.

Κρίμα που δεν θα μπορέσω να σου δώσω να καταλάβεις αυτό που ζούσα,

αυτό το "ηρωικό ξεφάντωμα της απόλυτης συντριβής.

"Μια θλιμμένη σκέψη" που χορεύεται.

Ο Αλέκος χορεύει ζεϊμπέκικο στο καφενείο1. Παρακολουθεί η παρέα του.

Τραγούδι

Θέλω να ξέρω που γυρνάς, με ποιόνε κουβεντιάζεις,

τα μάτια σου τ' αράπικα πόσους γελούν όταν γλυκοκοιτάζεις.

- Γεια σου Αλέκο. (φίλος)

- Αυτά είναι τραγούδια... (Αλέκος)

- Μαχαίρωμα. (φίλος)

09. Η γλύκα του μουνιού

Ο Αλέκος και ο Σταύρος σε αυτοκίνητο. Κινούνται σε επαρχιακό δρόμο.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] στο πίσω κάθισμα, μονολογεί

Δεν είχα θάρρος, υπήρξα δειλός, φοβερά δειλός, και ακόμα έτσι είμαι.

Και δεν πρόκειται ν' αλλάξω μάλλον.

Έριξε τόσο νερό που πέρασε και κάτω από την ομπρέλα και δεν ήξερα

εάν τα νερά που έτρεχαν στα πρόσωπά μας, ήταν δάκρυα ευγνωμοσύνης ή βροχή.
Τότε γύρισα και έφαγα χαλίκι από τη παραλία.
Το 'χω ακόμα εδώ. Ακουμπάω το χέρι καμιά φορά και κάνει χρατς, χρουτς. Το 'χω μέσα μου, για πάντα.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ & ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΑΪΤΗΣ] διάλογος στο αυτοκίνητο

- Το μετάνιωσες Αλέκο; Δεν έχει σημασία. (Σταύρος)
- Δεν έχει σημασία. (Αλέκος)
- Το θυμάμαι όμως με απέραντη νοσταλγία. Που το σκέφτηκες και μόνο. (Σταύρος)

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Πάντα, είναι ο τρόπος που σε αποδέχεται.

– Ναι. (Σταύρος)

Ο Εμπειρικός ξέρεις γιατί τον έλεγαν ποιητή;

Γιατί περιγράφοντας πως τον αποδέχονταν ένα μουνί, έγραψε την εξής σκηνή:

Αναζητούσε την πούτσα του, το μουνί, όπως το στόμα του μικρού παιδιού, το βυζί της μάνας.

Έμπλεξε δηλαδή ζητήματα αθωότητας, με μία πράξη που μας συνεχίζει, όσο ζούμε κι αναπνέουμε.

Η πιο μεγαλειώδης στιγμή στη ζωή του ανθρώπου είναι αυτή.

Αναζητούσε με τέτοια λαχτάρα.

[ON - ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΑΪΤΗΣ] οδηγεί

Καλά εμένα τραβάς τόση ώρα; Σταμάτα, στάματα. Εδώ το τοπίο πάρε.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

-Βρε άσε το τοπίο. Ποιο τοπίο βρε μουρλέ! Ακούς το τοπίο να πάρει. Η Στράντζα είναι αυτή.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Νομίζω ότι είναι το καλλίτερο πλάνο για να μου πεις για τη γλύκα του μουνιού.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ & ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΑΪΤΗΣ] διάλογος στο αυτοκίνητο

- Από εκεί θ' αρχίσεις. Δηλαδή, θερμοκρασία πρώτον, ζέστη, θαλπωρή. Δεύτερον, υγρασία, έτσι, (Αλέκος)
- Όχι πιο ποιητικά ήθελα... (Σταύρος Σαΐτης)
- Όχι, τα βάζεις, από εκεί ξεκινάς παιδί μου. Δημιουργείς ένα λογοτεχνικό στοκ. (Αλέκος)
- Μη φτιάχνεσαι Σταύρο, να είσαι φυσικός αγόρι μου. (Αλέκος)
- Έε, φυσικός είμαι. (Σταύρος Σαΐτης)

[ON - ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΑΪΤΗΣ]

Δεν μπόρεσα ποτέ να την εκφράσω, Σταύρε, αυτό είναι το παράπονό μου.

Έπρεπε να μου δώσει μια, ο Θεός κάτι έπρεπε να μου δώσει κι εμένα,

να 'χω τη δυνατότητα τουλάχιστον να εκφράσω, την γλύκα του μουνιού.

Να περιγράψω έτσι ένα μουνί μια φορά και να το περιγράψω

κατά πως το νοιώθω και κατά πως το 'χω μέσα μου.

Όχι μόνο αυτό που βλέπω, πέρα απ' αυτό που βλέπω.

- Αγόρι μου θα 'λεγες το Δεσπότη, Παναγιώτη. (Αλέκος)
- Θα μείνω από οξυγόνο. (Αλέκος)
- Θα μείνεις κι εσύ από οξυγόνο. (Σταύρος Σαΐτης)

Ο Αλέκος, ο Σταύρος και ένας χωρικός σε ένα πλάτωμα του δρόμου, κάτω από ένα καφενείο.

Ο Αλέκος χορεύει αυτοσχεδιάζοντας.

Και μου το 'σκασες, ωχ αμάν με τον μάγκα το 'στριψες, ω ωχ αμάν με τον μάγκα το 'στριψες (ρεμπέτικο τραγούδι)

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Στην Καστάνιανη είναι ο Κώστας, ο δάσκαλος. Ο Αλέκος τον αγαπά και τον σέβεται πολύ.

Στο εσωτερικό του καφενείου ο Αλέκος και ο Σταύρος συζητούν με ντόπιους.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ & ΘΑΜΩΝΕΣ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ] διάλογος

Αμαρτία είναι η αγωνία του ανολοκλήρωτου.

Η εκκρεμότητα, έβρεχε όλη τη νύχτα εκκρεμότητες. (Αλέκος)

Προσπαθώ να θυμηθώ τώρα ποιος συνάδελφος ήταν. (Θαμώννας)

Μη σε απασχολεί. Εγώ κατόρθωσα μετά από 20 χρόνια, που συνειδητοποίησα ότι πρέπει να ψάξω να βρω την καταγωγή μου, ξέρεις από πού κατάγομαι; (Αλέκος)
Η καταγωγή μου ξέρεις από πού είναι; Από την Ντίσνα (Ντίσινο). (Αλέκος)

- Πως λέγεσαι; (Θαμώννας)
- Ζούκας. (Αλέκος)

Βουνά και σπίτια χωριού.

Super
Πουρνιά

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Στην Πουρνιά, τη Σταρίτσιανη του Οθωμανικού κράτους,
ο Χρήστος παίζει καλό κλαρίνο και έχει το καφενείο ΕΞΑΡΧΕΙΑ.
Ο Αλέκος θέλει να μας τον γνωρίσει.

Στο εσωτερικό του καφενείου, μια μεγάλη νεανική παρέα παίζει όργανα και τραγουδά γύρω από το κλαρίνο του καφετζή (Χρήστος).

[OFF - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Θα βρούμε τον καφετζή που τη μητέρα του την σκότωσαν στο αντάρτικο.
Τη σκότωσε ο στρατός, μάλλον κατά λάθος.

Ο Αλέκος έχει ενσωματωθεί στην παρέα και τραγουδά μαζί τους.

.... κι αγαπώ κι όλο τον κόσμο, κι αγαπώ κι όλο τον κόσμο... (δημοτικό τραγούδι)

10. Τα πληγωμένα πουλιά

Ποτάμι με νερό στην κοίτη του. Πλούσια βλάστηση τριγύρω. (Traveling)
Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Τμήμα βραχείας θεραπείας.
Στο θάλαμο αναμονής τα πληγωμένα πουλιά, παλιοί γνώριμοι,
μόλις και με πολύ κόπο χάραξε μια ιδέα χαμόγελου στη θέα του άλλου
κι αμέσως τα μάτια έστρεφαν σε κατευθύνσεις ασύμπτωτες,
σχεδόν ανέκφραστα κι ο φόβος πίσω απ' τη θαμπή πατίνα της αρρώστιας.

Super
Ημερολόγια Αλέκου Ζούκα

Ο Αλέκος στο τραπέζι. Πάνω τα αξεσουάρ [καπέλο (Panama), τσιγάρα, ποτήρια κ.ά.]. Καπνίζει.
Την αφήγηση ντύνουν πλάνα με σωληνάκια σε χέρι ασθενούς.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Στο νοσοκομείο ήρθε η νοσοκόμα, ενώ κοιμόμουνα με την πεταλούδα στο χέρι
και με ένα υγρό που κατρακύλαγε με πολύ αργή ταχύτητα στη φλέβα,
το οποίο υγρό εάν το αύξανες λίγο τη ροή, καιγόσουν.

Έρχεται η νοσοκόμα, κοιμάμαι, δεν αντιλαμβάνομαι τι συμβαίνει,
είναι άλλοι 3 μέσ' στο θάλαμο, ανοίγει, γιατί βιαζόταν,
δεν μπορούσε να παρακολουθεί συνέχεια αυτό το πράγμα και τα λοιπά, και φεύγει..

Ξυπνάω λοιπόν μέσ' στο ύπνο μου, να 'χουν πάρει φωτιά τα μέλη μου,
όλα, όπου πάει αίμα, όπου πάει φλέβα.
Λέω τι συνέβη; Μου λέει κάτι θα έγινε, ήρθε η νοσοκόμα, μου λέει κάποιος.
Με το που μου είπε ήρθε η νοσοκόμα, πιάνω το διακόπτη από το καλώδιο, από τον σωλήνα,

τον κλείνω τον διακόπτη, ηρεμώ λίγο, φωνάζω τη νοσοκόμα, έρχεται.

Της λέω σας παρακαλώ κυρία μου «έρχεστε εδώ και πειράζετε αυτό το πράγμα».

Μου λέει, ναι, διότι εμείς ξέρουμε και αυτά.

Ναι αλλά αυτό το πράγμα αποτελεί συνέχεια της φλέβας μου..

«ναι, και τι θα γίνει...» και άρχισε να μου λέει για τη δεοντολογία τη νοσοκομειακή και τα λοιπά.

Της λέω μαντάμ ακούστε να σας πω.

Αν πάρω μία μέρα 6..7περιοδικά, κάτω από τη μία τη μασχάλη,

ένα τσεκούρι από το άλλο το χέρι, Talabot, και έρθω μέσα,

εκεί στο θάλαμο που κάθεστε και ησυχάζετε, τι θα υποθέσετε ότι ήρθα να κάνω;

Να επισκευάσω το χαλασμένο πληκτρολόγιο του υπολογιστή;

Με ακούει ο απέναντι και τρελαίνεται από τα γέλια και δεν κάνει να κινείται γιατί έχει ίλιγγο.

«Σας παρακαλώ...», φεύγει.

Μου λέει, συγνώμη λέει, εντάξει το τσεκούρι το κατάλαβα λέει και τα υπόλοιπα,

τα περιοδικά τι τα ήθελες;

Ήταν για ξεκάρφωμα, του λέω,

Ο Αλέκος με φιλική παρέα στο καφενείο1. Παίζει μπουζούκι και τραγουδούν.

Ο ποταμός είναι μικρός και ο ωκεανός είναι ρηχός, να πνίξουν τον καημό μου (τραγούδι)

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Το φως με βοηθούσε να κερδίζω τη ζωή μου, στο σκοτάδι κέρδιζα την ψυχή μου.

Πρέπει να προλάβω, να αποκαταστήσω τους αγαπημένους μου, να κλείσω τις εκκρεμότητες.

Ο Αλέκος περπατά σε ανοιχτό δρόμο της Πυρσόγιαννης.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] μονολογεί

Ομορφιές που σάπισαν μέσα στο... σαν τα έπιπλα του σαλονιού,

τα σκεπασμένα με τα σεντόνια, ..

Τι να πεις; Ξέρω έτσι ανθρώπους, οι οποίοι, κάτι δεν τους βγήκε σωστά

την ώρα που έπρεπε και δεν ξαναπροσπάθησαν ποτέ.

Είναι ζήτημα επιμονής... ίσως ..

Μια μεγάλη παρέα γύρω από ένα τραπέζι πίνουν και τραγουδούν σε ένα σπίτι του χωριού.

Ανάμεσά τους ο Αλέκος. Συμμετέχει διακριτικά.

Είναι οι νύχτες, είναι βάσανο, για 'κείνους π' αγαπάνε,

για 'κείνους που έχουν μυστικά και δεν τα μαρτυρούνε. (δημοτικό τραγούδι)

11. Ο καρκίνος είναι εμφύλιος πόλεμος

Ποτάμι με νερό στην κοίτη του. Στην όχθη, μια φωτιά. Καίγεται ένας σωρός από κούτσουρα.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Ο εμφύλιος δεν τελειώνει ποτέ! Μέσα στην ψυχή ριζώνει το μίσος,

τυφλό και θανατηφόρο, μίσος απαρνηγόρητο που αποζητά ν' αφανίσει

ακόμα και κείνη την τελευταία αναλαμπή της ύπαρξης: το γαλήνιο πρόσωπο του νεκρού.

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού. Πάνω τα αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα κ.ά.).

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Οι αρρώστιες όλες, είναι σαν τον πόλεμο. Ο εχθρός, είναι πάντα απρόσωπος.
Ο καρκίνος είναι εμφύλιος πόλεμος. Ο εχθρός έχει όνομα, είναι δίπλα, είναι ο γείτονας.
Για αυτό και η φρίκη του εμφυλίου είναι χειρότερη από τη φρίκη του πολέμου.
Γιατί, στον εμφύλιο θα κοιτάξει ο εχθρός όχι να σκοτώσει απλώς τον εχθρό του
αλλά να τον σβήσει και ως ύπαρξη.

Καφενείο στην Πουρνιά. Ο Χρήστος παίζει κλαρίνο και τον συνοδεύει ο Αλέκος με κιθάρα.

[OFF - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Απαγορεύονταν στους συγγενείς να πάνε να διεκδικήσουν το πτώμα.
Στον καρκίνο είναι ο ίδιος ο εαυτός σου, που σε πολεμά, που σε σκοτώνει, για κάποιο λόγο.

- Γεια σου Αλέκο. (Χρήστος)

Ο Χρήστος σε ένα τραπέζι του καφενείου αφηγείται στον Αλέκο.

[ON - ΧΡΗΣΤΟΣ (καφετζής)]

Είδαν άνθρωπο που κινήθηκε, μέσα στο χωριό και κάποιος ακροβολιστής έριξε.
Και πέτυχε να την πάρει η σφαίρα, Αλέκο, σ' αυτό το σημείο
και σταμάτησε στο κέντρο της καρδιάς.
Εγώ ήμουν πολύ μικρός, τριών μηνών ή τεσσάρων, όταν σκοτώσανε τη μητέρα μου.
Νεογέννητος δηλαδή, μηνών.

Μετά από χρόνια, βρίσκοντας κάποιον που ήταν τότε στο στρατό σύνδεσμος,
και μου λέει ρε παιδί, δεν στο 'πα καμιά φορά, θα στο πω τώρα.
Τι 'ναι ρε μπάρμπα Χρήστο του λέω;
Τη μητέρα σου τη σκοτώσαμε εμείς, ο στρατός.
Τι σας είχε κάνει, ρε μπάρμπα Χρήστο του λέω; Πώς, γιατί, για ποιο λόγο, να πούμε;

Δεν μπορώ να σου δώσω απάντηση, λέει, αλλά ξέρω, επειδή ήμουν σύνδεσμος, εμείς την τουφεκίσαμε,
γιατί ήρθαν μετά, με άσπρο πανί από το χωριό,
και πήγαν και στους αντάρτες και σ' εμάς το στρατό, για εκχειρίδια να θάψουνε την τέτοια.
Και μάθαμε ότι ήτανε του Μιχάλη του Κοντογιάννη η γυναίκα.

Και αναλογίζεσαι, για σταμάτα, πόσο φτηνή είναι η ζωή;
Πως ένας, δεν ξέρω, επίπεδο μορφώσεως ήταν, τρέλα;

12. Η ορφάνια

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

Ο πατέρας, η μητέρα, τα δύο παιδιά (φωτογραφίες της οικογένειας του Αλέκου).

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Θυμάμαι τον παγωμένο χειμώνα που έφυγε η μητέρα. Μαύρη πρωτοχρονιά.
Τα βράδια ήταν θεοσκοτεινά, οι νύχτες, όταν έσβηνε η ξυλόσομπα,
ψυγείο, καμιά φωνή, καμιά φωτιά, κανένα γνώριμο σημάδι. Μιλάνε οι νεκροί;

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

Ο πατέρας, η μητέρα, τα δύο παιδιά (οικογενειακές φωτογραφίες).

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Είχα, είχα πάντα έτσι αυτό τον φόβο, δεν έτυχε να τα πούμε ποτέ αυτά,
γιατί και ο πατέρας μου και η μάνα μου πέθαναν από καρκίνο και οι δυο.
Και επειδή ο πατέρας μου πέθανε με οδυνηρό τρόπο,
ήταν μεταστατικός και τον εξευτέλισε ο καρκίνος ας πούμε, τον έκανε μία κρεομάζα στο τέλος.
Ενώ ήταν ένας άντρας ψηλός και όμορφος, δυνατός άντρας,
αλλά ο καρκίνος τον έκανε σκουπίδια στο τέλος.

Τη μητέρα μου εν τω μεταξύ την έχασα πολύ νωρίς και έμεινε ένα αγκάθι,
έτσι, μέσα μου μιας απώλειας σημαντικής.
Είχα από πολύ νωρίς αυτή την αγωνία, του τέλους.
Αυτό ίσως να καθόρισε και τη ζωή μου, την υπόλοιπη,
όταν μέσα σε όλο αυτό το υπόστρωμα ήρθε και η προσωπική πια εμπειρία, πείσμως.
Και λέω όχι αυτή τη φορά. Όχι. Αυτή τη φορά θα πω όχι.
Αυτό ήταν που δούλεψε περισσότερο στο κεφάλι μου μέσα και πήγα,
πώς να σου πω, ατάραχος τελείως.

Στο καφενείο του Χρήστου μια παρέα χορεύει. Ανάμεσά τους ο Αλέκος.
Ωρέ, τι να σου στείλω ξένη μου, αυτού στα ξένα που 'σαι μωρέ ξένη μου (τραγούδι)

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.
Η μητέρα και τα δύο παιδιά (θολές οικογενειακές φωτογραφίες).

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Αργότερα έψαχνα και δεν βρήκα τίποτα.

Τα σημάδια της μητέρας, τις αποδείξεις πως κάποτε υπήρξε,

τα φουστάνια της, το χρυσό δαχτυλίδι, τα κολιέ, τίποτα...

Μόνο κάποιες θολές φωτογραφίες, θόλωναν μόνο όταν τις κοίταζα, τα μάτια μου, ίσως...

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού. Πάνω τα αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα, κ.ά.).

Ο Αλέκος με τη γυναίκα του και τα δύο παιδιά τους (φωτογραφίες).

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ωστόσο, στο βάθος πάντα, με τρόμαζε αυτή η εικόνα. Πάντα τη σκεφτόμουν.

Ε, δεν ήθελα με κανένα τρόπο, αυτοί οι ευάλωτοι άνθρωποι, παιδιά, αυτά, διπλανοί,

οι άνθρωποι που αγάπησες, που σ' αγάπησαν, να ζήσουν αυτή τη φρίκη.

Η γυναίκα σου, τα παιδιά σου, δεν μπορούν να διαχειριστούν αυτό το βάρος,

και δεν πρέπει κατά την άποψή μου.

Ήταν το πρώτο που σκέφτηκα. Και με τον ένα ή άλλο τρόπο ξεγλίστραγα,

απαγόρευσα στα παιδιά μου, στους πάντες.

Γιατί δεν ήξερα, δεν ήθελα να με δουν. Δεν ήξερα που θα καταλήξει όλο αυτό το πράγμα.

Τους κράτησα μακριά, από την αρχή,

γιατί δεν είναι κάτι πρόσκαιρο, το οποίο ξεκολλάει.

Όπως και η ορφάνια, δεν ξεκολλάει.

Και το ότι επέλεξα να μπω στην ομηρία της ιατρικής τεχνολογίας

αυτό ήταν περισσότερο αποτέλεσμα της οργής, όχι νηφάλιας σκέψης.

Εκείνη την ώρα δεν ήξερα που πάω. Δεν ήξερα τι θα αντικρύσω στην επόμενη πόρτα.

Αλλά είπα ότι και να γίνει, θα το παλέψω, κομμάτια να με κάνουνε.

Έδαφος με σιδηροδρομικές ράγες. (Traveling)

Fade in/Fade out: τρία μικρά παιδιά τρέχουν (φωτογραφία).

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Φεύγω. Δεν επέστρεψα ποτέ, τίποτα δεν υπήρχε από ό,τι άφησα πίσω.

Στην ταφή βλέπεις είδα στο χώμα τον παγωμένο χρόνο των νεκρών,

το χρόνο των άστρων και της νύχτας.

Ένα μικρό παιδί που μεγάλωσε μόνο του και που πεθαίνει

χωρίς να έχει γνωρίσει ούτε χάδια, ούτε φιλιά.

Είναι ο δρόμος της ορφάνιας.

13. Έκαναν τον παραγωγό να ντρέπεται γι' αυτό που είναι

Παραμονή γιορτής του Συλλόγου στην Πυρσόγιαννη.

Το καφενείο 2 γεμάτο με παρέες. Ανάμεσά τους ο Αλέκος με την παρέα του.

Ένας θαμώνας πλησιάζει τον Αλέκο.

- Ποιος είσαι εσύ; (θαμώννας)
- Ζούκας. (Αλέκος)
- Ζούκας, στον Φώκα(?) έπαιζε μπουζούκι. (άλλος θαμώννας)

Ο Αλέκος συζητά με την παρέα του.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ναι, μα τι σου είπα πριν;

Το αναγνωστικό, αυτό το αναγνωστικό απεικόνιζε έναν πατέρα γραβατομένο, ο οποίος φεύγει από το σπίτι του, άρα δεν μπορεί να είναι τσομπάνος. Δεν μπορεί να είναι καλλιεργητής, δεν μπορεί να είναι σκατατζής, δεν μπορεί να είναι τίποτα απ' όλα αυτά.

Άρα πρέπει να παρέχει υπηρεσίες, όχι προϊόντα, έτσι.

Έκαναν τον παραγωγό, τον άνθρωπο της υπαίθρου, να ντρέπεται γι' αυτό που είναι.

Να αισθάνεται την καταγωγή του ως όνειδος.

Άλλες παρέες πίνουν και συζητούν.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] (συνέχεια)

Έλεγε ο Βλάχος, ο άρχοντας, με τα μετρητά, θα παντρεύσω την κόρη μου και θα τη δώσω σε δικηγόρο, να φύγει από 'δω. Να φύγει απ' τη ντροπή. Γιατί ερήμωσαν τα χωριά; Γιατί η αστυφιλία; Γιατί όλη αυτή η τρέλα; Όλη αυτή η τρέλα, γιατί; Γιατί;

Πίσω στο βάθος ήταν ο μουσικός δείπνος στον τοίχο, σε μεγάλη τοιχογραφία, ο οποίος απεικόνιζε τη φοβέρα μιας τιμωρίας, όχι τη συγχώρεση, την αγαπητική σχέση. Απ' έξω από το σπίτι, μαίνονταν ο εμφύλιος, γέμιζαν τα ρέματα κουφάρια, και όλοι υποκρίνονταν ότι ζούσαν σ' ένα περιβάλλον δικαιοσύνης, πατρίδας, θρησκείας και οικογένειας. Λοιπόν, δεν είναι όλα έτσι...

Βέβαια τώρα σκέφτομαι να κάνω, γράφω κάτι πιο ευρύ και πιο μεγάλο, για την κτηνοτροφία.

Άλλες παρέες πίνουν και συζητούν.

14. Μετά από ένα τέτοιο χαστούκι, ζεις πραγματικά

Ο Αλέκος, σε μια ακτή με μεγάλα βότσαλα, αγναντεύει μακριά. (φωτογραφία)

Fade in/Fade out το χειρόγραφο με τα αποσπάσματα του ημερολογίου.

Κοίτη ενός μεγάλου ποταμού (Πηνειός). (Traveling)

Ο Αλέκος, σε μια ακτή με μεγάλα βότσαλα, κάθεται στα γόνατα. (φωτογραφία)

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Είχα ένα προαίσθημα. Κάτι που από καιρό σιγοκαίει, οδηγείται στην έκρηξη.

Είναι που όλα τα χρόνια της ζωής μας δεν είναι ίδια,

δεν έχουν την ίδια διάρκεια, ούτε την ίδια αξία.

Κάποτε μας προκύπτουν συμπυκνωμένα και δημιουργούν τους μύθους της ζωής μας, πυκνούς και συμπαγείς.

Ανοίγουν οι πόροι της ζωής και το άτομο

γίνεται ευάλωτο σε κάθε κακόβουλη διείσδυση.

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού. Πάνω τα αξεσουάρ [καπέλο (Panama), τσιγάρα, κ.ά.].

Το πρόσωπο του Αλέκου σε μεγάλη ασπρόμαυρη φωτογραφία. (Traveling)

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Να σου πω κάτι; μετά από ένα τέτοιο χαστούκι, ζεις πραγματικά.

Γιατί τον κέρδισες αυτό το χρόνο, τον κέρδισες προσωπικά, το χρόνο.
Ενώ όταν σου δωρίζεται, από τη μάνα σου ξέρω 'γω, ένα υγιές κορμί και μια καλή ζωή,
δεν μετράει, είναι δώρο.
Όταν όμως έρθει η ώρα της κρίσης και την κερδίσεις τη μάχη,
τότε η ζωή, τη χαίρεσαι αλλιώς.
Όπως χαίρεσαι το ψωμί που έβγαλες με τον ιδρώτα σου,
έχει άλλη νοστιμιά, από αυτό που σου δώρισαν.
Έτσι είναι και η ζωή, έγινε πιο νόστιμη, τώρα.
Τώρα πιστεύω ότι ζω και χαίρομαι γιατί έχω και τη συνείδηση ότι ζω.
Όταν περάσεις το πρώτο το σοκ, αυτή η αρρώστια είναι ταυτόχρονα ευχή και κατάρρα.
Γιατί σε κάνει και γίνεσαι σοφός ή πιο σοφός.
Αλλά αλίμονο στους ανθρώπους οι οποίοι τρώνε αυτό το χαστούκι
και ξαναγυρνάνε σ' αυτή την παράλογη τρέλα του πολιτισμού,
σ' αυτή τη ζωή που είναι αποψιλωμένη από κάθε συναίσθημα.
Γιατί ο πολιτισμός στηρίχθηκε σε λάθη και μόνο όταν φας ένα τόσο χοντρό χαστούκι,
αρχίζεις και προβληματίζεσαι, αναρωτιέσαι για τα πάντα.
Γι' αυτά που μέχρι χθες ήταν βεβαιότητες, για αυτά αρχίζεις και αναρωτιέσαι
και λες μήπως ήταν λάθος τελικά αυτό, μήπως ήταν λάθος εκείνο;
Πότε θα καταλάβει ο άνθρωπος ότι οφείλει περισσότερα στην ποίηση από ότι στην εφορία;

15. Οι εκκρεμότητες που έχουν αφήσει πίσω οι νεκροί

Παραμονή γιορτής του Συλλόγου στην Πυρσόγιαννη.

Το καφενείο 2, γεμάτο με παρέες. Έχουν ξεκινήσει τα όργανα και οι χοροί.

Ο Αλέκος χορεύει με φίλους του.

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Ένας κόσμος πνιγμένος στις εκκρεμότητες.
Όλοι ζούμε περιμένοντας κάτι που δεν θα 'ρθει όμως ποτέ...
Μια θλιμμένη μελωδία ανάμεσα στο ποτέ και το τίποτα, έγινε η ασήμαντη ζωή μου.
Σαν αργόσυρτο λίκνισμα κλαρίνου που κανείς δεν ξέρει
από ποια βάρη αναδύεται ούτε για ποια έγκατα τραβάει.

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού. Πάνω τα αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα κ.ά.).

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Κάποτε στην εφορία άνοιξα την πόρτα απότομα, και σπρώχνω την πόρτα με δύναμη της εφορίας
και χτυπάω έναν ηλικιωμένο άνθρωπο στα μούτρα, στο κορμί, που τον πέτυχε η πόρτα.
Σταματάει εκστατικός και μου λέει, ε ρε παιδάκι μου τι τρέχεις, τι έπαθες;
Του λέω τι να σου εξηγήσω, αυτό, έχω εκκρεμότητες, πρέπει να προλάβω,
με συγχωρείς πάρα πολύ και με συγχωρείς πάρα πολύ.

Μου λέει πάρε ένα τσιγάρο, κάτσε, να καπνίσουμε ένα τσιγάρο, να πούμε δυο κουβέντες.
Τι τσιγάρο του λέω, κλείνουν οι τράπεζες..
Βρε κάτσε μου λέει να καπνίσουμε ένα τσιγάρο,
στα νεκροταφεία λέει αυτοί ξέρεις τι εκκρεμότητες έχουν αφήσει πίσω;

16. Για αυτό ορκίστηκα ότι δεν θα κόψω το τσιγάρο

Ο Αλέκος χορεύει με φίλους του.

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού στρίβει ένα τσιγάρο. Πάνω τα αξεσουάρ (καπέλο (Panama), τσιγάρα κ.ά.).

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Μην μου πεις τώρα ότι δεν κάνει το τσιγάρο.

Εντάξει μην του βγάλουμε και τα μάτια, να μην γίνουμε δηλαδή, διαβάζω αυτό τον καιρό διάφορα, κοιτάω στο internet, ενημερώνομαι, διάφορα διατροφολογικής τάξης, ας πούμε, πως θα προλάβετε τις οξειδώσεις στον οργανισμό, πως θα κάνετε το ένα, πως θα κάνετε το άλλο.

Δεν είναι η οξείδωση το κύριο. Είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την οξείδωση, τα κρέατα, τα λίπη, τα έτσι, τα αλλιώς, και τα λοιπά. Με υστερία. Και αυτό είναι ένα πολιτισμικό. Δεν μπορούμε να μιλάμε για τέτοιου είδους αρρώστιες και να μένει αμέτοχος ο πολιτισμός. Αυτό είναι, κατά την άποψη μου, το κατακάθι από όλη αυτή την εμπειρία.

Ο Αλέκος χορεύει με φίλο του.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Δεν μπορείς στην Αμερική να καπνίζεις, κατάλαβες, είσαι βάρβαρος. Άμα τρως ζωντανό πίθηκο, σφηνωμένο το κεφάλι του στη μέση στο τραπέζι, με το κουτάλι, ζωντανά μυαλά, αυτό είναι πράξη ας πούμε υψηλού πολιτισμού. Δεν μπορείς να καπνίζεις. Αν τρως hot-dog είναι υψηλή πολιτισμική η βαθμίδα σου... Το κάπνισμα είναι φοβερό, είναι για τους υποανάπτυκτους. Έτσι θεωρούν την Ευρώπη ας πούμε. Το έχω ζήσει αυτό, με Αμερικάνους. Για αυτό ορκίστηκα ότι δεν θα κόψω το τσιγάρο.

Τα όργανα παίζουν ανάμεσα στους χορευτές. Χαρτούρες στους οργανοπαίκτες.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Αν τα δει κανένας αυτά, μετά αισθάνεται ο ίδιος αποβλητέος. Δεν μπορείς με τέτοιες σκέψεις να βγεις έξω. Που καταλήγουν όλα; Σε αυτό εδώ το πράγμα που είναι έξω. Καμία ποιότητα. Αυτό είναι ο χρόνος, η ποσότητα δηλαδή. Να ζήσουμε λίγο παραπάνω. Να ζήσουμε, τι να ζήσουμε; Να κουβαλάμε τις ίδιες αγκυλώσεις, τις ίδιες εμμονές, τις ίδιες αυταπάτες; Τις ίδιες αυτές... Αυτό το πράγμα σε απομονώνει όμως από την άλλη,

17. Το τρυφερό χέρι

Τα όργανα και οι χοροί συνεχίζονται. Ο Αλέκος χορεύει με μία φίλη του και τραγουδούν.

«Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα, άσ' τα ν' ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά... »

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Ο χρόνος του έρωτα τελικά ποιος είναι; Προς τον έρωτα τείνουμε τρεκλίζοντας, δεν ξέρω αν φτάνουμε ποτέ, είναι σαν το όριο μιας ερωτικής ακολουθίας. Λίγο πριν ξέρουμε ότι δεν το φθάσαμε, λίγο μετά ξέρουμε ότι το ξεπεράσαμε. Άρα, ποιος είναι ο έρωτας, η στιγμή της απόλυτης συνεύρεσης;

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Βέβαια, σε όλη αυτή την ιστορία, η τρυφερή προσέγγιση, το τρυφερό χέρι, μία κουβέντα τρυφερή, μία ειδική κουβέντα, έτσι, που, συνήθως είναι από τις κουβέντες που αφήνονται ελεύθερες και βγαίνουν και όχι από αυτές που σκέφτεσαι να τις διατυπώσεις, να την πεις και τα λοιπά, και τα λοιπά, είναι απαραίτητη, όχι απλά απαραίτητη. Δεν ξέρω και αυτό ίσως είναι υπερβολή, ορισμένες φορές έχουν μεγαλύτερη θεραπευτική δύναμη και από το ίδιο το φάρμακο.

Ο Αλέκος χορεύει με μία φίλη του και τραγουδούν (συνέχεια).

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Αυτό το χέρι δηλαδή είναι απαραίτητο, είναι εξ ίσου απαραίτητο.

Και το χέρι εν τω μεταξύ δεν μπορεί να υποκριθεί, δεν είναι κάτι το οποίο...

το σχήμα του, το χρώμα του, η θερμότητά του, οι κινήσεις του, όλα αυτά τα πράγματα είναι λίγο αυτόματα.

Με αποτέλεσμα να κουβαλάει περισσότερη ειλικρίνεια απ' ό,τι το πρόσωπο το ίδιο, το οποίο μπορεί να υποκριθεί.

Ο Αλέκος κερνάει φίλους του που χορεύουν.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Κάποιες στιγμές ανύψωσης, από ένα βύθισμα, δεν τις οφείλω στα φάρμακα που έπαιρνα...

Περισσότερο τις οφείλω σε αυτά που άκουγα ή στο χέρι που με χάιδεψε το μέτωπο.

Ας πούμε η φαρμακευτική αγωγή ήτανε ένας δυνάστης, με βούλιαζε.

Εντάξει, μπορεί να χάθηκε ο όγκος, μπορεί να φύγαν τα συμπτώματα,

μπορεί όλ' αυτά να με βοήθησαν και τα λοιπά αλλά ψυχολογικά δεν με βοηθούσαν τα φάρμακα,

μόνο οι φίλοι με βοηθούσαν, κι αυτή η βοήθεια πιστεύω ότι είναι,

είναι τελικά η μοναδική βοήθεια που μπορεί κάποιον άνθρωπο να τον βγάλει και είναι υπεύθυνη για όλες αυτές τις μεγάλες κουβέντες που μπορεί να έχουν ακουστεί, αυτό το διήμερο.

Αυτή η βοήθεια.

Μιλάς αλλιώς όταν ξέρεις ότι από πίσω σου είναι κάποιοι άνθρωποι

οι οποίοι δεν θα σ' αφήσουν να πέσεις. Θα σ' αρπάξουν στον αέρα.

Ο Αλέκος και η παρέα του χορεύουν αγκαλιασμένοι (πιασμένοι από τους ώμους).

18. Ήξερα με ποιους είχα να κάνω

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ] συνέχεια

Λουπόν και με καλούν για φαγητό, το μεσημέρι.

Καθόμαστε όλοι γύρω, γύρω, έρχονται τα κρασιά, έρχονται τα φαγητά,

τρώμε, συζητάμε οπότε σηκώνεται ένας απάνω,

κάπως σοβαρός, κάπως μουδιασμένος και λέει

Αλέκο μάθαμε ότι πήρες τα αποτελέσματα της βιοψίας και ότι είναι θετική.

Σε φωνάξαμε σήμερα εδώ να σου πούμε το εξής: Εάν η αγωγή σου χρειαστεί μετακινήσεις,

εξωτερικά, νοσοκομεία, λεφτά, φράγκα, εμείς είμαστε εδώ.

Πάρε οποιαδήποτε απόφαση σου πουν, πες ναι, σαν να τα 'χεις όλα.

Έγινε μία παγωμάρα. Εκεί σφίχτηκα για να μην πέσω από την καρέκλα,

να τι ήθελα ν' αποφύγω, κατάλαβες;

Σφίχτηκα να μην βάλω τα κλάματα.

Την κουβέντα την ήξερα όμως αυτή, την είχα ακούσει μέσ' στο μυαλό μου πριν ειπωθεί.

Ήξερα με ποιους είχα να κάνω, τις εκδηλώσεις

όμως αυτής της συγκίνησης αυτές δεν ήθελα να τις ζήσω.

Δεν ήθελα να δω το φίλο μου να κλαίει μπροστά μου,

όπως κι εγώ δεν ήθελα να κλάψω μπροστά του.

Ήμουν βέβαιος όμως ότι θα συμβούν έτσι με αυτόν τον τρόπο.

Ακόμα και τα ανομολόγητα, τα πιο μεγάλα, τα πιο δύσκολα, ό,τι θα γίνουν...

Δεν είναι πολλοί άνθρωποι τόσο τυχεροί... Μεγάλο πράγμα.

19. Οι φίλοι με περιμένουν – Ένας νόστος βιολογικής τάξης

Παράλληλο μοντάζ.

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

Ο Αλέκος και η παρέα του χορεύουν σε ανοιχτό κύκλο πιασμένοι από τα χέρια.

Αχ γιε μου τώρα στα ξεχωρίσματα, έβγα γιε μου να φιληθούμε,

αχ αφού 'χουμε ζωή και θάνατο ποιος ξέρ' πότε θα ανταμωθούμε... (δημοτικό τραγούδι που έδωσαν παραγγελία)

Super

**Παραμονή της γιορτής του Συλλόγου
Πυρσόγιαννη**

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Είναι πρόβλημα για μένα να φανταστώ τις παρέες μου χωρίς εμένα, μεγάλο.
Και φυσικά τα παιδιά μου χωρίς εμένα, αλλά κυρίως τους φίλους μου χωρίς εμένα.
Κοιμόμουνα και ήξερα ότι κάποιοι με περιμένουν να ξυπνήσω, κατάλαβες;

Απείχα από μία κοινή ζωή, αυτή που ζούμε τα τελευταία 30 χρόνια
και ήξερα ότι με περιμένουν να ξυπνήσω, να ξαναπάω, να τους βρω.
Το 'βλεπα. Δεν μπορώ να το περιγράψω, στα μάτια τους,
στις ειδικές λέξεις που χρησιμοποιούσαν κάποιες συγκεκριμένες φορές,
Τέτοιες λέξεις που αφυπνίζεται, που σε βοηθάνε ας πούμε να αφυπνίσεις αυτές τις δυνάμεις,
τις σωτήριες που κουβαλάει ο κάθε άνθρωπος μέσα του, και λέει όχι, εγώ ανήκω εκεί, θα επιστρέψω.

Όλοι ανήκουμε σε κάποιο κύκλο, και εκεί πρέπει να επιστρέψω. Δεν έχει να κάνει αυτό με γνώση,
αυτό έχει να κάνει με μία, πώς να σου πω, βιολογικής τάξης, με ένα νόστο βιολογικής τάξης.

Τέλος του χορού που η παρέα, πιασμένη από τα χέρια, χόρευε. («τα ξεχωρίσματα»)

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Και καπάκι, ξαναπήγα στη Πυρσόγιαννη, χωρίς μαλλιά, τέλος πάντων, κάπως.
Και ο καφετζής, εκεί που έγινε ο χορός και το γλέντι, με βλέπει, και αρχίζει να ουρλιάζει.
Κοίτα το μαλάκα ρε φώναζε, κοίτα ρε πως κουρεύτηκε ρε, κοίτα ρε λουκ.
Πάψε του λέω, έκανα χημειοθεραπεία.
Βρε ας το διάολο από δω, που έκανες χημειοθεραπεία...
Μη φωνάζεις, Χρυσόστομε, έχω πρόβλημα...
Βρε ας το διάολο, να τα πεις σε κανέναν άλλο αυτά...
Αχ θέε μου...
Γι' αυτό σου λέω, ήμουν τυχερός, έφτασα στο σημείο
να μην με πιστεύει κανένας, ξεγέλασα τους πάντες.

Βρήκαν αφορμή και οι κλαριτσίδες, και βάραγαν όλη τη νύχτα.

Οι θαμώνες, σε κατάσταση μέθεξης, με τα κλαρίνα από πάνω τους, χορεύουν.

Ο Αλέκος σε ένα παγκάκι, έξω από το καφενείο που γίνεται το γλέντι, χαϊδεύει ένα γατάκι.

20. Η συνέχεια της ζωής χωρίς εσένα

Δύο ρολόγια τοίχου με διαλυμένα τα κατράν από τον χρόνο.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ]

Σου περνούσε από το νου, τις ώρες τις μοναχικές, η συνέχεια της ζωής χωρίς εσένα;

Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.

Φοιτητικές φωτογραφίες από τα Γιάννενα (ενδιάμεσα).

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ναι. Να σου πω την αλήθεια Σταύρο, κάποια πράγματα,
μέσα στο μυαλό μας, κάνουν κάποιους, ολοκληρώνουν κάποιους κύκλους,
οι οποίοι επικαλύπτουν τα προηγούμενα,
σφαιρικά, σαν τις φλούδες, σαν τη σάρκα του κρεμμυδιού δηλαδή.

Προς τα έξω, προς τα έξω, προς τα έξω.

Εάν αυτήν την ερώτηση μου την έκανε κάποιος πριν από 15χρόνια,
το μυαλό μου θα πήγαινε στους χώρους που έζησα έντονα γεγονότα, είτε κακά, είτε καλά
Ένας από αυτούς τους χώρους, ήταν τα Γιάννενα.
Όμως πηγαίνοντας στα Γιάννενα πριν από μία δεκαετία,
και ξανά και ξανά, δεν βρήκα τίποτα από αυτά που άφησα, ήταν όλα ξένα.
Η ζωή λοιπόν, ήδη είναι, υπάρχει χωρίς εμένα, στα Γιάννενα.
Δηλαδή προχωράει η ηλικία, σε συμμαζεύει, σε συμμαζεύει, σε συμμαζεύει.
Έτσι ατονεί ας πούμε ο σπαραγμός της ερώτησης αυτής.

21. Ο χαρτοπαίκτης

Ο Αλέκος και ένας φίλος του παίζουν για την παρέα σε ένα φιλικό σπίτι.

**Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.
Μαθητικές φωτογραφίες (ενδιάμεσα).**

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Ένα βράδυ λοιπόν, στο γυμνάσιο εμείς τώρα, παιδιά, σχολιαρόπαιδα, πίνοντας και αυτά, φτάνουμε σε ευωχία.
Λοιπόν εκεί μέσα μεθύσαμε, χορέψαμε, ωραία όλα.
Τραβάει ένας εκεί ένα σουτ στο τραπέζι και δεν έμεινε κολυμπηθρόξυλο. Σπάσανε όλα.

Βγαίνει η Σταμπουλού έξω μ' ένα τύπο, έτοιμοι να μας κατασπαράξουν.
Σηκώνεται ο τύπος, ο υπ' αριθμόν ένα του μαγαζιού,
εκ των υστέρων μάθαμε ότι ήταν χαρτοπαίκτης,
τότε ανέβηκε στην εκτίμησή μου, επαγγελματίας.

Δηλαδή τα χέρια του ήταν όλη τη μέρα, δεν σε χαιρέταγε ποτέ για να μην του χαλάσεις την αφή.
για να μην του χαλάσεις την αισθαντικότητα. Εύρισκε τα χαρτιά με το που τα χάιδευε. “
Ένας μάγος, μάγος. Και δούλευε εισπράκτορας στα λεωφορεία, στην Καρδίτσα.
Έκοβε τα εισιτήρια, τα ‘κοβε μ' έναν τρόπο απίστευτο.
Δεν έχω ξαναδεί άνθρωπο να σκίζει το χαρτάκι με τέτοια μαγεία και γλύκα.

Λοιπόν, ο Παύλος λοιπόν, με τα χεράκια του, με τα' αυτά του και τα λοιπά,
οι άλλοι δυο να έρχονται και είμαστε ενδιάμεσως, να μας κατασπαράξουν, εμείς.
Σηκώνεται ο Παύλος στο τραπέζι, όχι λέει.
Λένε αυτοί τι όχι, έσπασαν το μαγαζί.
Όχι λέει, είχαν στυλ.
Δηλαδή δεν μισούσαν κανέναν, εκχύλισμα αγάπης ήταν αυτό.

22. ΕΠΙΛΟΓΟΣ 1 - Ο θάνατος θέλει σκοτάδι και σιωπή

**Ο Αλέκος στο τραπέζι του σπιτιού.
Τραγουδά a carrella.**

[ΟΝ - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Αχ γιε μου στα ξεχωρίσματα, έβγα γιε μου να φιληθούμε,
αχ, έβγα γιε μου να φιληθούμε, αχ αφού 'χουμε ζωή και θάνατο ποιος ξέρ' πότε θα ανταμωθούμε,
αχ, ποιος ξέρ' πότε θα ανταμωθούμε. (δημοτικό τραγούδι)

Πλάνα με drone.

**Νεανική φωτογραφία του Αλέκου. Πίσω του βουνά.
Ψηλά βουνά και ένα μεγάλο φαράγγι ανάμεσά τους.
Ο ήλιος δύνει στις κορυφές των βουνών.**

[OFF – ΑΦΗΓΗΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Ήθελα να πέσω να κοιμηθώ γιατί μόνον εκεί κλείνω σφιχτά μέσα στην αγκαλιά μου όλα όσα αγάπησα σ' αυτή τη ζωή.

Αν με ρωτούσε κάποιος από που είμαι θα απαντούσα «απ' τα βουνά» δείχνοντας κατά πάνω, εκείνες τις ακίνητες, γαλάζιες μορφές... Ένας κόσμος ελεύθερος, βυθισμένος στην γαλήνη, απαλλαγμένος από τη δυναστεία του χρόνου.

Αν μπορούσα να επιλέξω τον τόπο που θα καταλήξω θα ήθελα να είναι εδώ, στα βουνά. Ο θάνατος θέλει σκοτάδι και σιωπή. Αν μπορούσα...

Βουνέ μου πού ν' το κλαρίνο σου;

Πλάνα με drone.

Μεγάλη καταπράσινη κοιλάδα.

[OFF – ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ (ημερολόγια Αλέκου Ζούκα)]

Όλοι φεύγουμε κάποια στιγμή κυνηγώντας ο καθένας τη μοίρα του, το δικό του άστρο, αφήνοντας όμως πίσω μας αυτό που μας συνέδεε με τον κόσμο, με τους άλλους. Τελικά αυτό που θα διατηρηθεί δεν είναι τα ίδια τα πρόσωπα και τα γεγονότα, αλλά η άποψη των ανθρώπων για τα πρόσωπα και τα γεγονότα.

ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΑ ΤΙΤΛΩΝ

ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

23. ΕΠΙΛΟΓΟΣ 2 - Η μοναδική αλήθεια, αυτή και ο θάνατος

Ανοίγει η πόρτα πίσω από το τραπέζι με όλα τα αξεσουάρ και επιστρέφει ο Αλέκος. Κάθεται, παίρνει το μπουκάλι και κερνάει στα ποτήρια.

[ON - ΑΛΕΚΟΣ ΖΟΥΚΑΣ]

Σε ταινία παίζουμε; Ηθοποιοί είμαστε; Μην είναι η θάλασσα...

Βάζω;

Για τον Σταύρο δεν έφερα γιατί ξέρω ότι την πίνει στο νεροπότηρο, οπότε... Βάλε λίγο γιατί είναι καθαρό οινόπνευμα.

Πρέπει η ατμόσφαιρα να είναι λίγο βαριά κ.λ.π. μιλάμε για σοβαρά πράγματα, τότε λέω σκέφτομαι να του πω: λοιπόν ωραία, είμαστε εντάξει, έτοιμοι.

Ποια είναι, πως θα ξεκινήσουμε, η βασική ερώτηση;

Ποια είναι η άποψη μου για το μουνί;

Και αρχίζει και ουρλιάζει, μη λέτε τέτοια μαλάκες μέσα και τα γράφουν κι έρχονται οι άλλοι από πάνω στο μοντάζ και ακούνε μαλακίες.

Δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Μόνο μουνί υπάρχει. Τα άλλα γενικώς έτσι παρεισέφρησαν.

Η δουλειά δηλαδή, το επάγγελμα, η οικονομική αποκατάσταση και τα λοιπά, αυτά είναι του κώλου τα εννιάμερα, σπουδές, βιβλία...

Το μοναδικό θέμα είναι αυτό.

Η μοναδική αλήθεια, αυτή και ο θάνατος.

ΤΙΤΛΟΙ ΡΟΛΟ ΤΕΛΟΥΣ